
DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE INTERMITTENTE.

4
DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

FEBRE INTERMITTENTE ;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimae FACULTATIS MEDICAE Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS ;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

ALEXANDER BARON, JUN.

CAROLINIENSIS AUSTRALIS,

SOCIETAT. REGIÆ PHYSIC. SOC. HON.

AD DIEM 24 JUNII, HORA LOCOQUE SOLITIS.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO.

APUD ROBERTUM ALLAN.

1799.

J A C O B O B U R N,

A R M I G E R O,

A V U N C U L O S U O,

O B M U L T A B E N E F I C I A,

M U L T O S A N N O S,

I N S E C O L L A T A,

H A S C E I N M E D I C I N A

S T U D I O R U M P R I M I T I A S,

S A C R A S E S S E V U L T

A U C T O R.

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

Cold tremors come, with mighty love of rest,
Convulsive yawnings, lassitude, and pains,
That sting the burden'd brows, fatigue the loins,
And rack the joints, and ev'ry torpid limb.
Then parching heat succeeds, till copious sweats
O'erflow, a short relief from former ills ;
Beneath repeated shocks the wretches pine ;
The vigour sinks, the habit melts away,
The cheerful, pure, and animated bloom
Dies from the face, with squalid atrophy
Devour'd, in fallow melancholy clad.

ART OF HEALTH, page 16.

ERRATA.

Pag. 2. lin. 2. *pro* Europe *lege* Europæ

— 7. — 11. *pro* prædisponentis, *lege* prædisponentes,

— 8. — 12. *pro* prorus *lege* prorsus

— 17. — 5. *pro* confugit *lege* confugiet

— 17. — 9. *pro* insigne *lege* insignem.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE INTERMITTENTE.

AUCTORE A. BARON, JUN.

COMPLURIUM malorum, quibus calidarum regionum incolæ opportuni sunt, nullum febre intermittente frequentius, aut molestius, existere, quodve aliis periculosissimis affectionibus, fundamenta sæpius ponit, inter medicos jam convenit. Febres, quidem ubique fere terrarum, generis humani plures quam quivis alius morbus, rapere perhibentur: febrem igitur intermittentem, non solum ob magnam ejus in regionibus calidis frequentiam,

A quentiam,

quentiam, sed etiam ob stragem, quam in mitiori Europe cœlo, mortalibus dat, harum pagellarum argumentum feligere; haud abs re fore, ratus sum.

Hæc affectio, sic a CULLENO definitur, “ Fe-
“ bres miasmate paludum ortæ, paroxyfmis pluri-
“ bus, apyrexia, faltem remissione evidente in-
“ terposita, cum exacerbatione notabili, et ple-
“ rumque cum horrore redeuntibus constantes,
“ paroxyfmo quovis die unico tantum.”

Intermittentium igitur nomine, non solum febris, de qua hîc agitur, sed etiam remittens significatur; quamvis aliter multis, hanc feбри continuæ annumerantibus visum est.

HISTORIA.

HISTORIA.

FEBRIS intermittens phœnomena satis plerumque accuratè a variis auctoribus describuntur: CULLENUS autem illustris, hîc palmam omnibus præripuit. Æger sub mali accessum, insignem languorem, debilitatis sensum, magnum, inotus, corporisque nisus cujusvis, fastidium, cum magna simul oscitatione et pandiculatione, conqueritur. Facies, corporisque extrema pallefcunt, lineamenta, partiumque corporis externarum moles minuantur; cutis duriuscula et scabra fit; hinc nomen cutis Anserrina.

Signa jam memorata, stadium paroxyfmi frigidum plerumque antecedunt: ægerque simul algorem leviusculum sentit; oculi hebescunt et torpent; unguis livent; algor antea levis, ad horrorem jam, ei, qui frigidâ, corpori affusâ, exori-

tur, confimilem, usque augetur. SWIETENIUS hujusmodi exemplum narrat, quo tantus erat tremor, ut dentes antea firmi, a cavernis laxarentur. Æger horrore, ad ignem accedendo, occurrere jam conatur; paulo post stadium frigidum, mitescit; faciei que rubore, qui, sibi non constat, excipitur, calor toto corpore jam fusus, præter naturam intenditur; cutis colorem nativum amissum recuperat, et etiam rubescit; lineamenta simul turgida; et quasi inflammata fiunt. Instante caloris stadio, dolor acutus inter tempora vibratus sentitur. Eques PRINGLE, exempla, quibus dolor, usque eo derepente sæviit, ut delirium, quod hallucinatus, pro infania habuit gravius, supervenerit sibi occurrisse, narrat. Postquam corporis rubor, calor, et tumor, aliquandiu persisterint, sudor lenis, qui paulatim toto corpore diffunditur, è fronte prorumpit: cuncta simul morbi indicia insigniter remittunt, et finito paroxysmo penitus evanescent.

Cæteræ

Cæteræ corporis functiones diversas, per diversa paroxyfmi stadia mutationes subeunt. Spiritus, urgente algore difficile trahitur, et tussi molesta sæpe interrumpitur; accedente autem calore haud parum levatur; finito impetu, facilis et naturalis evasurus. Cerebri munera frigore premente, haud parum minuuntur. Æger cogitationi inhabilis, nil fere in mentem revocare potest, et delirium seu stupor ad coma, vel apoplexiam usque, ingravescentia, superveniunt.

Secretiones minuuntur; oris saliva, et muco, admodum deficientibus. Urina admodum varia est; in stadio frigido parca; pallida atque limpida redditur, in calido verò præter naturam rubra fit; paroxyfmi finem versus, et aliquandiu etiam post decessum fœcem lateritiam copiose deponit.

Alvus rarò in primo aut secundo stadio dejicitur, nisi in quibusdam rarioribus exemplis, ubi diarrhœa ab initio adest; et ubi dejectiones paroxyfmi

roxyfmi

roxyfmi finem verfus eveniunt, liquidæ plerumque effe folent.

Tumores per primam paroxyfmi partem detumescentes penitus fere evanescunt, et ulcera ; ambo autem ad folitum ftatum finem verfus redeunt. Capitis dolor, et arteriarum pulfus, æftuante corpore, unicè excruciant ; fimul verò, ac fudor prorumpit, vel aliquandiu perftiterit insigniter remittunt.

MORBI TYPUS.

PRIUSQUAM de febris intermittentis caufis agemus, paucis de ejuſdem typo, quippe cujus ſpecies ferè infinitas, nec ex eadem caufa natas nonnulli opinantur, differatur oportet.

Quamvis febris typo haud parum variatur, cum plures tamen eodem loco corripuntur, invaletudinem

nem

nem ex eadem causa provenire, verisimile videtur. Febris intermittens et remittens natura est fere eadem, quæque diversæ perhibentur, eæ quidem, aliud nil sunt, quam ejusdem mali varietates, quæ causis fortuitis, a cursu generali detorquentur: Signa enim mali primaria omnibus his typis communia sunt, omnes in se, invicem mutantur, et singulæ suumquæque typum denuo recuperant; eisdem remediis sanantur, et eandem denique causam occasionalem agnoscunt.

CAUSÆ REMOTÆ.

IN prædisponentis, seu illas quæ mortales in morbum proclives reddunt, et has quæ proclivibus, eundem concitant a medicis dividi solent, de illis primò, de his deinceps agemus.

Causæ prædisponentes, seu res quæ proclivitatem in febres dant, omnia quotquot corpus infir-

mant

mant esse videntur ; debilitas, faltem febres prægressa hanc opinionem inprimis, verisimilem videtur reddere. Causis prædisponentibus, calor, et jure quidem annumeratur ; eundem autem febrim intermittenti concitandæ inidoneum esse experientia constat ; nec frigus etiam proclivitatem in febrim intermittentem dare, concedi potest : eodem enim in Australibus Americæ civitatibus, Carolina nimirum et Georgia, hanc febrim reprimi et penitus sisti vulgo etiam bene notum est.

Quamvis hoc, opinioni illorum, qui frigus præcipuis febris intermittentis causis accensent, prorsus adversatur ; rem tamen ita se habere pro certo constat : frigore enim hyemali in locis etiam, maxime paludosis penitus sistuntur ; eademque in regionibus ad Septentriones vergentibus, vix aut ne vix quidem reperiundæ sunt.

Porro frigus febricitantibus variis formis ; aëris nimirum frigidi, frigidæve corporis affusæ, præstantissimo

stantissimo remedio est, ut experimentis hoc consilio captis nuper inventum est. Frigus igitur per se, mortales nec febre intermittenti, neque typho opportunos reddere videtur.

Diæta parum nutriens, et insalubris, proclivitatem ad morbos insigniter facit: in nullo autem majori quam in febre intermittente, vi pollet. Insigne hujus rei argumentum est plebecula, quæ præcibi, cujus satis ad se, miseramque familiam, alendos labore parare nequeunt, inopiâ, morbo opportunissima existit.

Professor GREGORY, ex triginta juvenibus, quibuscum, Lugduni Batavorum, medicinæ studio operam dabat, quendam, qui nunquam adduci potuit, ut vinum, hujusve spiritum, gustaret, febre intermittente, summa cæterorum, qui eum a tanta in potu temperatâ dehortari conabantur, oblectatione correptum fuisse narrat.

Affectuum animi deprimentium, metum ad proclivitatem in febrem intermittentem dandam, efficacissimum esse plerumque existere perhibetur. “Metus et tristitia,” inquit LANCISIUS, “ubi de febre epidemica agitur, pejor est.”—LIND, “Hunc animi motum plurimum posse contendit; eundemque per se, morbum, actione paludum anhelitus etiam non prægressâ, febrem intermittentem concitare opinatur. Plures autem sunt res, quæ quominus illi assentiamur, vetant. Hominem intermittenti pertinaci affectum; atque natandi, ignarum, profundo immergi ponamus. Quid responderi potest, si hic æger ex media morte reservatus, ac perterritus, febris accessum nunquam postea passus est? Hoc nimirum, quòd, metus, remedio, non causæ fuit. Exemplum, quod nullam non medendi rationem, ante hujusmodi casum, delusit, vidisse mihi contigit.”

Venus nimia, defatigatio, vigiliæ, magnæ sanguinis

guinis aliorumve humorum, exinanitiones, inedia et omnia quæ corpus infirmit, causis prædisponentibus annumeranda sunt : de his sigillatim agere minime necessarium duco ; eadem omnia magnæ causæ excitantis, paludum nimirum anhelitus, actioni favere observasse sufficiat.

Nulla fere pathologiæ pars atriore quam miræ hujus exhalationis natura, et operandi modus, nocte premitur hincque febris intermittens theoria manca et imperfecta sit necesse est.

LANCISIUS animum ad hunc vaporem advertisse primus esse videtur. Magna eidem vis ab aliis auctoribus tributa est. SYLVIUS DE LE BOE, et SYDENHAMUS, eundem pro causa febris excitante habuerunt. Longa annorum series locorum humilium et palustrium incolas, non solum in calidis, sed etiam in Anglia, aliisque terræ plagis, ubi temperies mitior est, feбри intermittenti, præ cæteris patere, plus fati docuit.

Hujusmodi locorum anhelitum, mali causam existere, minime dubitari potest; complures enim migrando tantum extra anhelitus ictum, nulla medicina adhibita quotidie sanantur.

Recondita exhalationis hujusce subtilissimæ vis, quæ oculorum aciem fugit, nondum investigata est, nec unquam forsan investigabitur.

Plures de eadem conjecturas fecerunt; chymici nonnulli vires ejus nocivas ex aëre hydro carbonico, quem habet pendere autumant: huic autem opinioni, aliarum instar, plura quæ dilui nequeunt, objici possunt. Experimentis enim ingeniosi **BEDDOES**, febrem intermittentem, nulla aëris hydro carbonici et atmospherici mistura, concitari posse constat. Hæc aërum mistura vertiginem et nauseam cito excitavit, et diutius inspirata mortem procul dubio brevi intulisset.

Hæc exhalatio pestifera, frugibus, et animalibus,

in locis udosis putrescentibus, et in principia sua resolutis, exoritur; his autem nonnihil subest quod humani ingenii captum æternûm forsan effugiet.

DIAGNOSIS.

FEBRIS intermittens ab aliis febribus, initio difficile fecernitur. Difficultas animum sequentibus intendendo haud parum minuitur. Si paroxyfmi definitis temporibus apparent; et apyrexix, saltem remissionis manifestæ, intervalla observentur; si morbus locis humilioribus, udosis, aut palustribus, illa præsertim anni tempestate, qua grassari solent intermittentes, exoritur, de mali natura haud diu ancipitis hæerere possumus. Cognita denique morbi, qui illis anni tempestatibus et locis grassantur, natura, certius adhuc, de hac re judicabimus. Illustris HOME *, ubi de intermittentibus ab aliis febribus dignoscendis agit, hæc verba habet:—

“ Diag-

* Vide HOME's Principia

“ Diagnofis in primi paroxyfmi initio haud parum
 “ difficilis eft a febre continua. Tremor validus
 “ et frigus magum, fine ullo interposito calore,
 “ tres vel quatuor horas durans, priorem ; tremo-
 “ res parvi, frigus calorque viciffim posteriorem
 “ potius indicant. Notitia epidemicæ regnantis,
 “ lateritium urinæ fedimentum, fed præcipue, de-
 “ curfus morbi periodicus diagnofin confirmat.
 “ Species diverfæ, duobus paroxyfmis elapfis, certè
 “ folummodo cognofcantur.”

PROGNOSIS.

FEBRIS intermittens rarò in regionibus frigidis
 fatalis eft, nifi viscerum abdominalium fcirrhum,
 hincque hydropem, induxerit : in calidis autem ob
 magnam in putredinem proclivitatem, fummam de-
 bilitatem, delirium, ftuporem, fudores lentos ac ge-
 lidos, aliaque figna, graviora, quibus comitatur ;
 exitium perfæpe adfert. Porro in frigidis terræ
 plagis,

plagis, minus vere, quam autumnò periculi habent. Si febris accessus solitò citius fit malum indicat; contrà si idem solitò tardius redeat; bonum indicium perhibetur; quoties compluria signa simul urgent, aut delirium, convulsio, tremor, magna arteriarum micantium frequentia, aut devorandi difficultas, supervenerint, æger in lubrico versatur. Putredinis itidem indicia, maculæ, petechiæ, partium exulceratarum in gangrænam proclivitas, excretionum, totiusque corporis fætor, summum periculum portentunt. Porro si æger, intermissionis aut remissionis tempore, cibum non appetit; magna simul debilitate et vertigine afficitur; aut maculæ urticarum puncturas referentes super cutem crumpunt, malus exitus; præsertim si urina pellicula cinerea obducatur; ægerve gravem hypochondriorum dolorem, tumoremque queritur, haud parum timendus est.

Anasarca, aliaque hydropis signa, feбри intermitteñti interdum superveniunt; hæc autem plerumque, illa sanata, decedere solent.

RATIO MEDENDI.

SATIS jam, ut opinor, de morbi historia, causis, discrimine, et exitu, diximus; longiusque ultra necessarios hujusmodi disputationes limites excurrerem, si de singulis remediis hætenus ab auctoribus, in curatione usurpatis, fusius differerem. Auctoribus, qui de Materia Medica tractarunt, perlustratis, res haud minùs triginta ejusdem fere naturæ, febris intermittens curatione commendatas invenio. Nullus quidem dubito, quin singula interdum profuerint. Qui fusius vero earundem historiam et naturam cognoscere voluerint, hos ad CULLENUM, aliosque claros viros, qui de Materia Medica scripserunt, relegandos censeo.

Febris intermittens, curatio duplex est: prima remedia, urgente paroxysmo, idonea, complectitur,
altera

altera intermissionibus accommodata, quibus morbo occurrendo, radicitusque sanando, maximè confiditur, comprehendit.

Quando medicus accersitur, statim ad vomitoria confugit: nullum quidem remedium, morbo inchoato, aut aliquatenus etiam provecto, præsentius inventum est. Optimi quique auctores jam inde ab HIPPOCRATE ad hunc diem, usque, vomitionem, ob insigne quâ febrem intermittentem debellandi vim, pollet, summis laudibus extulerunt; duobus summi momenti finibus respondet. Ventriculum et intestina, bile, atque crudo indigesti cibi onere liberat; hincque cinchonæ usum longe efficaciorum reddit.

Vomitoria frequentius jam usurpata, sunt Ipecoanhæ radix, pulveris, aut vini, formâ, data, et Antimonium tartarifatum: hoc autem plerumque, et jure quidem, me judice, antefertur; quamvis

C

enim

enim in quibusdam intermittentium exemplis, aliquanto periculosius existat, corpus tamen subito concutiendi vim, quod præcipuè molimur, longe potentiozem habet. Celeberrimus JACKSON, hoc medicamentum, propter violentiam, quâ quosdam peculiari corporis temperatura præditos, afficit, minimè tutum esse opinatur; ejus autem usum cinchonæ viribus favere concedit.

Plura quidem morbi emeticorum usu repressi exempla habemus; hoc autem minime perpetuum est; paroxysmus enim vomitione parum obstante, sæpe redit.

Chirurgus ingeniosus, Dominus KELLIE * remedium in febris intermittens curatione hætenus ignotum, vomitioni quidem ipsi, virtute vix secundum, non ita pridem adhibuit: si instrumentum *Tournequet* dictum, quovis stadii frigidi tempore, (inquit ille) admovetur, caloris stadium brevi superveniet;

* Vide ANNALS OF MEDICINE.

perveniet : porro, si idem brevi ante expectatum febris accessum usurpetur ; frigoris stadium non modo arcetur, sed caloris etiam mitius, atque brevius fit. Hoc autem auxilium, aliorum præstantissimorum instar, sua secum adfert incommoda : diutius enim adhibitum insignem ægro molestiam affert ; nec raro, ut inventor ipse fatetur, expectationem fallit. Idem Professor DUNCAN in hac regione, sed ni fallor, exitu parum prospero, expertus est. At nihilo tamen minus æstimabilis medicinæ accessio habeatur oportet.

In omnibus fere exemplis, quibus hoc remedium usurpatum est, cinchonam intermissionis tempore datam fuisse observandum est.

Catharticorum usui in hoc morbo multa, jure quidem, objiciuntur : at nonnulli tamen auctores eundem vomitioni utilitate non cedere opinati sunt : his autem assentiri nequeo ; alvi enim purgatio, hinc obesse potius, mihi videtur ; hoc mag-

no SYDENHAMO * adeo persuasum fuit, ut alvi purgationem non nisi post mensem, a paroxyfmis penitus debellatis elapsum, nec tunc etiam, nisi opio post hanc dato, tutò, adhiberi posse planè asserat ; hancque ibidem sententiam notatu dignam adjicit :—“ Vitandæ itaque ante omnia, evacuationes qualescunque, cum vel blandissima catharsis ; quinimo enema é lacté saccharato in morbi discrimen certissime, forte in morbum ipsum denùo ægrum conjiciet.”

Opium in febris intormittentis curatione multum et persæpe usurpatum est. Si autem abnormis sanguinis distributio caput versus fiat, aliaque diatheseos phlogisticæ indicia, simul urgeant, haud tutò, dum hæc sanguinis detractio, aliisque remediis eòdem pertinentibus, tollantur, dari potest.

Nullum morbi tempus, quo opium administrari debet,

* SYDENHAMI OPERA, p. 306, et sequente.

debet, definitum esse videtur, LIND autem, calore tentationis æstuante, ubi sudorem movere, et somnum invitare sæpius solet, feliciter exhiberi opinatur. Sic administrato, cuncta signa, inquit ille, horæ quadrante levata observamus.

Contra, nonnulli hoc remedium periculo non carere autumant; et BURSERIUS * idem exitium sæpe afferre putat. Professor GREGORY copiam cinchonæ opio dato, solitâ dimidio minorem, curationi sufficere expertus asserit.

Astringentia et tonica varia ex plantis et fossilibus parata, febris intermittens sanatione commendantur. Astringentium fossilium præcipua sunt zincum vitriolatum, zincum ustum, cuprum vitriolatum, alumen, et etiam arsenicum album.

Periculum autem, quod medicamentis tam acerbis præcipuè si ab ignavis darentur, exoriri potuit,

* INSTITUT. MED. Vol. I. p. 194.

tuit, a frequentiore eorundem usu, eòque magis quod aliorum innocuorum, nec minus efficacium, copia suppetit, nos deterret. Ante igitur quàm medicamina tam acria usurpentur, res magis innocuas ex frugibus paratâs experiri potius erit. Harum autem princeps est cinchonæ officinalis cortex, cujus duæ a scriptoribus species, colorata nimirum, quæ corticem rubram, flavam, et cineream comprehendit; et illa quæ colore albido tingitur: alia insuper existit species, quæ ab inventore, Doctore WRIGHT, Cinchona Jamaicensis appellatur.

Cortex flava, ut multis experimentis constat, cæteris longe efficacior est: eandem multum usurpare solet Professor RUTHERFORD, et expertus omnibus aliis anteponit.

Cinchonâ officinalis ad febres intermittentes faciendas, in quibus multum proficere, et insigniter valere, inventa est, primo in medicinam inducta fuit.

Quod tempus autem, quo efficacior detur aliasque morbi res attinet, medici etiamnum haud parum dissident: alii enim exinanitionem prægressam opus esse opinantur: alii verò hanc nisi quibus ventriculus bile, aliave colluvie gravatur, tanquam inutilem damnant. D. SKLEETE, eò quod quædam morbi exempla, ubi nulla omnino evacuantiã usurpata fuerunt, feliciter sanata vidit eandem minime necessariam judicat: quantum verò ex hoc medendi usu, si invalesceret, periculum proveniret, ignorare certè non potuit. Perpauci enim invenientur febricitantes, quibus cinchona, præsertim ubi ventriculus felle, aut cibo crudo oneratur, nauseam non movet. Cum tot igitur ægrotantium, quibus indicia hæc molesta parit, quotidiana occasio est; vomitio præmittenda videtur; præsertim cùm quibus cinchona nauseam fecerit, his minime persuaderi potest, ut eandem resumant: quo fit, ut remedii præstantissimi ope destituamur.

Promptissima

Promptissima et efficacissima cinchonæ corticem præscribendi formula est pulvis; infusum itidem corticis frigidum et decoctum, insigni vi pollent.

Pulveris, quoties hæc formula antefertur, scrupuli duo, vel drachma, singulis intermissionis horis, vel sæpius, si ventriculus fert, dari debent.

Hic cinchonam administrandi modus adeo tutus est, ut eundem ubique fere invalescere credam.

Auctor *ingeniosus* cinchonam, urgente paroxysmo, dari posse submonuit: nausea autem et vomitus, quæ ut supra diximus, stadium frigidum persæpe comitantur, haud parum inde augeantur necesse est: quamvisque cinchona hoc tentationis tempore data, interdum votis respondit, usus tamen hicce, ob rationes jam allatas, nunquam invalescere potest.

Cum

Cum cinchonæ ufus, figna quædam molefta fubinde concitat ; alia medicamenta illis occurrendis idonea conjungantur oportet. Si vomitum moveat ; aliquandiu omittatur ; et vice ejus citris potaffæ effervefcens, intermiffionis tempore commodè dari potefl ; vel quindecim chamœmeli florum pulveris grana, et myrrhæ tantundem, addita, votis non raro respondent.

Si alvus cinchona cietur ; opii paucillum eidem adjungatur, vel per fe, idoneis intervallis, detur, fi verô comprimitur, paucula rei, aut jalapæ radicis, grana fingulis dofibus addantur.

Si malum his remediis non cedat, tum demum ad oxydum arfenici album ; quod a nonnullis, et præfertim Doctore FOWLER, de meliore nota commendatur.

Denique caufarum remotarum, et præcipue excitantis evitatio, idonea corporis fub jove ficco ac frigido exercitatio, cibi nutrientes et folutu faciles, et vino generoso inter prandendum, calefcere haud parum juvabunt.

